

Số: /BC-UBND

Trà Bông, ngày tháng năm 2022

BÁO CÁO GIẢI TRÌNH

**Xin điều chỉnh, bổ sung Quyết định số 55/QĐ-UBND ngày 11/01/2021
của UBND tỉnh Quảng Ngãi về việc xếp hạng di tích lịch sử cấp tỉnh
Căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi giai đoạn 1958-1965.**

Kính gửi:

- Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ngãi;
- Sở Văn hóa, thể thao và Du lịch tỉnh Quảng Ngãi.

Ngày 22/6/2022, Ủy ban nhân dân huyện tổ chức buổi làm việc để bàn thống nhất nội dung phục dựng, tôn tạo di tích lịch sử Căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi, giai đoạn 1958-1965, cuộc họp do đồng chí Hoàng Anh Ngọc - Phó Bí thư, Chủ tịch UBND huyện chủ trì; tham dự buổi làm việc có đồng chí Vũ Tùng Vi - Nguyên Phó Chủ tịch HĐND tỉnh Quảng Ngãi; đồng chí Bùi Văn Tiến - Phó Giám đốc Sở Văn hóa - Thể thao và Du lịch tỉnh; đồng chí Nguyễn Văn Thắng - Trưởng phòng Khoa giáo - Văn hóa xã Sở Kế hoạch - Đầu tư; đồng chí Đặng Minh Thảo - Tỉnh ủy viên, Bí thư Huyện ủy; các Phó Chủ tịch UBND huyện; lãnh đạo các phòng: Tài chính - Kế hoạch; Văn hóa và Thông tin; Ban Quảng lý dự án Đầu tư xây dựng và Phát triển quỹ đất huyện; Chánh Văn phòng huyện; Bí thư, Chủ tịch UBND xã Trà Tây.

Qua nghe ý kiến tham gia của các đại biểu, đặc biệt là ý kiến của đồng chí Vũ Tùng Vi - Nguyên Phó Chủ tịch HĐND tỉnh Quảng Ngãi và ý kiến của đồng chí Bùi Văn Tiến - Phó Giám đốc Sở Văn hóa, thể thao và Du lịch tỉnh về giai đoạn xếp hạng di tích lịch sử cấp tỉnh “Căn cứ tỉnh ủy Quảng Ngãi giai đoạn 1958-1965” và khu vực bảo vệ di tích vị trí Nước Trốt, xã Trà Tây, huyện Trà Bông (theo Quyết định số 55/QĐ-UBND ngày 11/01/2021 của UBND tỉnh Quảng Ngãi về việc xếp hạng di tích lịch sử cấp tỉnh căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi giai đoạn 1958-1965) là chưa phản ánh đầy đủ, đúng giai đoạn lịch sử và địa điểm của khu Căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi cần phục dựng, tôn tạo. Do đó, Ủy ban nhân dân huyện Trà Bông xin báo cáo giải trình làm rõ lý do, đề nghị Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh, UBND tỉnh Quảng Ngãi quan tâm, xem xét điều chỉnh Quyết định số 55/QĐ-UBND của UBND tỉnh: cụ thể xin điều chỉnh, bổ sung mốc thời gian Căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi giai đoạn 1958-1965 thành giai đoạn 1955-1965 và thu hẹp diện tích vị trí khu vực bảo vệ ở Nước Trốt, xã Trà Trung (nay xã Trà Tây) từ 121.032,8m² (Trong đó: Khu vực bảo vệ I: Diện tích 48713,1m² khu vực bảo vệ II: Diện tích 72319,7m²) xuống còn 10.000m² để

bảo vệ và xây dựng bia di tích, để không ảnh hưởng đến kế hoạch sử dụng đất của các hộ dân trong khu vực này. Đồng thời bổ sung điểm di tích khu vực Nóc Ông tơ, thôn Quế, xã Trà Bùi vào Quyết định số 55/QĐ-UBND của Ủy ban nhân dân tỉnh với quy mô khu vực bảo vệ: Khu vực bảo vệ I: Diện tích khoảng 10.000m², khu vực bảo vệ II: Diện tích khoảng 20.000m² để đầu tư phục dựng, tôn tạo điểm di tích Căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi, giai đoạn 1955-1965, lý do như sau:

1. Thời điểm xây dựng hồ sơ đề nghị công nhận Di tích căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi.

Như chúng ta biết, Căn cứ Tỉnh ủy là chỗ đứng chân cho lực lượng lãnh đạo Đảng, chỗ dựa cho phong trào cách mạng của tỉnh Quảng Ngãi, được hình thành trên cơ sở lấy các xã Người Co ở phía Nam huyện Trà Bồng, như: Trà Xinh, Trà Thọ, Trà Trung, Trà Tây, Trà Bùi, Trà Tân, Trà Nham, Trà Lãnh làm Trung tâm Căn cứ của Tỉnh ủy Quảng Ngãi. Nước Trốt, Di Ngâu, xã Trà Trung, huyện Tây Trà (nay xã Trà Tây, huyện Trà Bồng) cũng là 2 trong nhiều địa điểm đặt cơ quan làm việc của Tỉnh ủy. Địa điểm Di Ngâu thời điểm xây dựng hồ sơ đề nghị công nhận Di tích căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi đã ngập sâu trong lòng hồ chứa nước Nước Trong nên UBND huyện Tây Trà (cũ) phối hợp với Bảo tàng Tổng hợp Quảng Ngãi chọn vị trí Nước Trốt là khu vực trọng điểm bảo tồn di tích và đề nghị UBND tỉnh Quảng Ngãi công nhận (phù hợp với thực tế của huyện Tây Trà lúc bấy giờ).

Địa điểm thôn Quế xã Trà Bùi thời điểm làm hồ sơ đề nghị là đơn vị hành chính thuộc huyện Trà Bồng (cũ) nên UBND huyện Tây Trà và Bảo tàng Tổng hợp Quảng Ngãi thời điểm đó không có cơ sở chọn vị trí này để đề nghị là khu vực trọng điểm phục dựng, bảo tồn di tích lịch sử Căn cứ Tỉnh ủy.

2. Về mốc thời gian giai đoạn 1958-1965 và ý nghĩa của việc chọn khu vực bảo vệ.

Hội nghị Tỉnh ủy họp tại nóc Ông Tơ, chân núi Cà Đam, xã Trà Bùi, ngày 25/10/1955 do đồng chí Bùi Quang Lâm - Bí thư Tỉnh ủy chủ trì và quyết định lấy các xã Người Co ở phía Tây huyện Trà Bồng, như: Trà Xinh, Trà Thọ, Trà Trung, Trà Tây, Trà Bùi, Trà Tân, Trà Nham, Trà Lãnh làm Trung tâm căn cứ của Tỉnh ủy.

Tuy nhiên, thời điểm làm hồ sơ đề nghị công nhận di tích Căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi là huyện Tây Trà, bao gồm các xã: (Trà Xinh, Trà Thọ, Trà Trung, Trà Phong, Trà Thanh, Trà Khê, Trà Quân, Trà Nham, Trà Lãnh) không có xã Trà Bùi. Do đó, trong quá trình nghiên cứu, khảo sát các điểm di tích của khu Căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi: UBND huyện Tây Trà (nay huyện Bồng) và Bảo tàng tổng hợp Quảng Ngãi chọn giai đoạn 1958-1965 vì: Khu vực Nước Trốt xã Trà Trung (nay xã Trà Tây) được Tỉnh ủy Quảng Ngãi lúc bấy giờ chọn

đặt cơ quan làm việc từ tháng 3/1958 đến đầu năm 1960; địa điểm Di Ngâu xã Trà Trung được Tỉnh ủy Quảng Ngãi chọn đặt cơ quan làm việc từ 1960 đến 1965. Do đó, UBND huyện Tây Trà (cũ) đã phối hợp với Bảo Tàng tổng hợp Quảng Ngãi quyết định chọn khu vực trọng điểm để bảo vệ phục dựng, tôn tạo di tích là khu vực Nước Trốt (Di Ngâu thời điểm xây dựng hồ sơ đề nghị công nhận Di tích căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi đã ngập sâu trong lòng hồ chứa nước Nước Trong xã Trà Trung), lấy giai đoạn từ 1958-1965.

Giai đoạn 1958-1965, Căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi đặt tại Nước Trốt, xã Trà Trung (xã Trà Tây) đã đáp ứng những yêu cầu của phong trào cách mạng ở Quảng Ngãi trong giai đoạn khó khăn phức tạp nhất của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước. Đây chính là trung tâm xuất phát điểm của rất nhiều chỉ thị, nghị quyết với đường lối và chủ trương đúng đắn, kịp thời giải quyết những vấn đề của phong trào cách mạng đặt ra. Trong 7 năm tồn tại, phát triển và hoàn thành sứ mệnh lịch sử của mình, Căn cứ Tỉnh ủy ở Trà Trung (xã Trà Tây) đã góp phần minh chứng khẳng định lòng tin yêu, cuu mang, che chở của đồng bào Co nói chung và nhân dân huyện Tây Trà nói riêng đối với Đảng.

Tuy nhiên, sau khi thực hiện Nghị quyết số 867/NQ-UBTVQH14 ngày 10/01/2020 của Ủy Ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã thuộc tỉnh Quảng Ngãi. Huyện Tây Trà sáp nhập về lại huyện Trà Bồng, do đó để phản ánh đầy đủ quá trình hình thành, phát triển của Căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi, UBND huyện Trà Bồng kính đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh điều chỉnh mốc giai đoạn lịch sử của Căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi từ giai đoạn 1958-1965 thành giai đoạn 1955-1965 và bổ sung địa điểm Thôn Quế, xã Trà Bùi, huyện Trà Bồng (khu vực Nóc Ông Tơ), nơi diễn ra Hội nghị Tỉnh ủy đầu tiên sau khi chuyển căn cứ Tỉnh ủy về các xã phía Nam của huyện Trà Bồng (25/10/1955) làm khu vực trọng điểm bảo vệ để phục vụ cho việc phục dựng, trùng tu, tôn tạo di tích lịch sử Căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi giai đoạn 1955-1965.

Địa điểm Nóc Ông tơ nằm dưới chân Núi Cà Đam. Đây là một trong những địa danh nổi tiếng về thắng cảnh đẹp đã được UBND huyện Trà Bồng đưa vào quy hoạch phát triển khu du lịch sinh thái nghỉ dưỡng. Do đó, việc chuyển địa điểm trọng tâm khu vực bảo vệ di tích Căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi về lại thôn Quế, xã Trà Bùi (dưới chân núi Cà Đam) sẽ phù hợp với giai đoạn lịch sử; thuận lợi cho việc trùng tu, tôn tạo, bảo vệ, phát huy giá trị di tích gắn với kế hoạch phát triển du lịch sinh thái của huyện Trà Bồng.

Việc chuyển địa điểm về lại thôn Quế, xã Trà Bùi: phản ánh nguyện vọng, mong muốn của các bậc lão thành cách mạng, những người trực tiếp tham gia vào phong trào kháng chiến chống Mỹ, giai đoạn 1955-1958, như: đồng chí Phạm Thanh Biên - Nguyên Khu ủy viên Khu 5, Bí thư Tỉnh ủy Quảng Ngãi, đồng chí Vũ Tùng Vi - Nguyên Phó Chủ tịch HĐND tỉnh Quảng Ngãi... qua các

lần các đồng chí về thăm, làm việc với Huyện ủy, HĐND, UBND huyện Trà Bồng. Lần gần đây nhất là ngày 22/6/2022, Đồng chí Vũ Tùng Vi - Nguyên Phó Chủ tịch HĐND tỉnh Quảng Ngãi tiếp tục yêu cầu phải điều chỉnh giai đoạn lịch sử và bổ sung địa điểm nóc Ông Tơ, thôn Quế, xã Trà Bù vào Quyết định số 55/QĐ-UBND của Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ngãi để phục dựng, bảo tồn di tích lịch sử Căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi.

Trên đây là báo cáo giải trình của UBND huyện Trà Bồng, kính đề nghị Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh, UBND tỉnh Quảng Ngãi quan tâm xem xét, điều chỉnh, bổ sung một số nội dung của Quyết định số 55/QĐ-UBND ngày 11/01/2021 của Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ngãi về việc xếp hạng di tích lịch sử cấp tỉnh Căn cứ Tỉnh ủy Quảng Ngãi giai đoạn 1958-1965 để huyện Trà Bồng có căn cứ thực hiện các bước tiếp theo./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Tỉnh ủy (b/c);
- Thường trực HĐND tỉnh (b/c);
- Thường trực Huyện ủy;
- Thường trực HĐND huyện;
- CT, các PCT. UBND huyện;
- Các Phòng: VH&TT, TN&MT;
- BQL dự án ĐTXD&PTQĐ huyện;
- Văn phòng huyện: CPVP, CVVX;
- Lưu: VT, XDCB_(hỵtd721).

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH**

Hoàng Anh Ngọc